

W. BIEGAŃSKIĘ · W · CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·

BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKCJI ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

GONIEC CZĘSTOCHOWSKI

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY, EKONOMICZNY I LITERACKI.

Na zasadzie uchwał Zjazdu Związku Prasy Prowincjonalnej wszystkie komunikaty instytucji prywatnych i społecznych podlegają opłacie

Cud Wisły-cudem Maryi

W uroczystym dniu Narodzenia Najświętszej Panny Maryi, którą naród polski obrał za patronkę, wszystkie serca i oczy ludu wiernego zwracają się ku Jasnej Górze, owej twierdzy duchowej narodu, ostoi wiary i polskości, gdzie w majestacie wspaniałej chwały jasniejszymi cudami słynący wizerunek Królowej Korony Polskiej.

Dzień 8 września, dorocznym zwyczajem czczony jako wielkie święto na cześć Imienia Matki Boskiej Częstochowskiej, od niepamiętnych czasów gromadzi u stóp Jasnej Góry niezliczone zastępy ludu polskiego, przybywającego na odpust ze swymi duszpasterzami z najdalejszych zakątków kraju.

W roku bieżącym uroczysty dzień, poświęcony ku czci Królowej Korony Polskiej obchodzić będzie cały naród polski, jako wielkie święto wyzwolenia Ojczyzny z pod jarzma wschodnich barbarzyńców, niosących na czołach bagnatów śmierć i zagładę polskości i wiary katolickiej. Jak przed wiekami cud Maryi obronił klasztor Jasnogórski przed nawalną szwedzką, tak niespełna miesiąc temu cud Maryi uratował Warszawę przed zdawalo się nieuchronną zagładą.

W dniu 15 sierpnia, gdy groźna chmura klęski zawisła nad naszą stolicą, gdy hordy dzikich najęźdźców wdierały się na przedmieścia Włocławka i Plocka, a olbrzymi smat polskiej ziemi oddany na łup wroga, jęczał pod uciskiem czerwonego terrozu i krwią swych wiernych synów opiekował — w tej właśnie chwili wszystkie serca i myśli ludu polskiego, zwróciły się ku Jasnej Górze, oczekując cudu.

A wówczas w pamiętnej odezwie OO. Paulinów wołali do narodu:

„Wiedźcie! do żelaza, do armji, do bagnatów pokutę i modlitwy dołączyć nam trzeba.

Rodacy wszelkiego stanu! Godzina ostatnia bije i może już wkrótce być przesłanie. Wszyscy do róg Królowej Polski, Matki Bożej Częstochowskiej, wszyscy, jak jeden mąż i to zaraz, nie zwlecząc ani chwili, bo może być późno! Kto może, niech w pokutnej pielgrzymce dąży na Jasną Górę, niech parafje całe, z kapłanami na czele ciągną do swej Królowej, niech Jej ślubuje cały naród wierność i miłość, niech wszyscy w kornym hołdzie u stóp Maryi ukłkną — a Ona przyjdzie z pomocą prędzej, niż się spodziewamy”.

Proroce słowa spełniły się. Pomoc Maryi nadeszła prędzej niż spodziewano się. Wielki wódz i rycerz bez zmozy gen. Haller z żarliwą modlitwą na ustach powołał do boju nieustraszone zastępy ochotnicze!.. I stał się cud nieznanym w dziejach nowoczesnych wojen. Nie-

liczna garstka bohaterskiej młodzieży z zapalem i wiarą w sercu rzuciła się przeciw nawale wroga, dokonywując cudu zwycięstwa, które zmieniło się w ostateczny pogrom zawczasu już triumfujących czerwonych hord Lenina, krwawego uzurpatora władzy szatańskiej. A na czele tej garstki ochotników kroczył Ksiądz Bohater z krzyżem w ręku,

świętej wiary katolickiej. A nie zapomnijmy, że wiara góry podnosi.

W dniach powszechnej trwogi, tylko lud wierny, szukając otuchy w żarliwej modlitwie, nie stracił wiary w ocalenie Polski, nie pozbył się ufności w moc cudotwórczą Oredowniczkii Polski Najświętszej M. Panny Jasnogórskiej.

Opowiadano nam fakt, że w dniach powszechnej trwogi pewna pobożna niewiasta podczas snu miała widzenie, że płaszc Królowej Korony Polskiej osłaniał Warszawę, jak ongi osłaniał Jasną Górę przed nawalą szwedzką.

radość zwycięstwa i chwałę narodu w dniu dzisiejszym wszyscy wierni synowie Polski winni złożyć korny hołd Maryi, ślubując u Jej ołtarzy wierność Ojczyźnie i świętej wierze ojców naszych. Tylko tą drogą postępując, zwyciężymy wszelkie przeciwieństwa w proch zetrzemy pychę i przez oc wroga, a wolna od wroga, zjednoczona Polska zająśnieje w majestacie chwały.

Tą drogą zwyciężymy!

Okrucieństwa bolszewickie.

Z koł wojskowych komunikują nam za pośrednictwem P. A. T.:

Do warszawskiej kliniki chirurgicznej przewieziono porucznika lekarza Bolesława Mioduszewskiego z 201 ochotniczego pułku piechoty. Por. Mioduszewski złożył następujące zeznanie o okrucieństwie bolszewików:

Ciężko raniony w bitwie pod Paprocami, około Ostrowia, d. 4 sierpnia, por. lekarz Mioduszewski pozostał na pobojowisku, nie mogąc poruszać się o własnych siłach, i tu był napadnięty przez bolszewików, którzy opanowali plac boju.

Bolszewicy zabrali por. M. portfel, pieniądze, pas z rewolwerem i chcieli go z butów i munduru. Jeden ze zbirów, poznawszy w por. M. oficera, dźgnął go bagnetem w brzuch, przebijając ciężko rannego na wyłot i podważając bagnetem do góry w celu powiększenia rany. Na prośbę por. M., aby go dobili, bolszewicy odpowiedzieli, że lepiej będzie, gdy się pomożemy i sam skona.

Por. Mioduszewski był w nocy podniesiony przez ludność cywilną, a następnie przewieziony do szpitala w Białymstoku, w którym doznał się przyjęcia wojska polskiego.

Podchorąży Lasek z 5 kompanji 201 ochotniczego pułku piechoty zeznaje, że po bitwie pod Rymontami widział, jak dowódca bataljonu porucznik Wądekowski, po bohaterskiej obronie był schwytany przez bolszewików, którzy go rozehrali do noge, położyli na ziemi, przekłuli cztery razy bagnetem, a w końcu dobili nabajkami.

Podchorąży Lasek, raniony w nogę, umieszczony był w bolszewickim szpitalu w Białymstoku, o którego higieniczności stosunkach świadczy fakt, że w pokoju długości 7 kroków ułożono 64 rannych i chorych na tyfus i czerwone. Chorzy zmuszeni byli korzystać z ustępu, po kostkach w nieczystości, którą wnosili następnie do wspólnej sali, przez co powstawał dławiący odor. Zymności, którą dla rannych przynosiła ludność cywilna, żołnierzom naszym nie dołączano.

W obu wymienionych wypadkach przeciw nam występowała 16 dywizja piechoty sowieckiej i 33 dyw. kozaków kubańskich.

Wydział prasowy ministerjum spraw wojskowych komunikuje:

Ostatnie radja sowieckie są pełne inwektyw, rzucanych na Polskę i jej wojsko. Po całym świecie „Wsiem, wsiem, wsiem” roznoszą najpotworniejsze kłamstwa o rzekomem okrucieństwie żołnierza polskiego, zęganu się nad ludnością, pogromach żydów, którzy tysiącami są mordowani po wsiach i miastach, i t. d. Niektóre organy prasy zagranicznej skwapliwie powtarzają wszelkie kierowane przeciwko nam oszczerstwa. Akcja prasowa sowiecka ma na względzie dwójaki cel: krzycząc o rzekomych okrucieństwach polskich, pragnie osłabić wrazenie własnych najpotworniejszych zbrodni, a jednocześnie przedstawić Polskę, jako kraj wyjątkowego barbarzyństwa i wyjątkowej reakcji.

Wydział prasowy ministerjum spraw wojskowych w celu przeciwdziałania ohydnej i wrogiej nam akcji, przystąpił do gromadzenia materiałów przeciwbolsze-

Królowo Korony Polskiej
Módl się za nami.

Cudowne ocalenie Warszawy, a wraz z nią i całej Polski, powinno nową wiarą natchnąć tych, którzy zajęci bezustanną krzątaniną i zabiegami o dobra doczesne, zupełnie o Boga zapomnieli, wyzbawiając się wszelkich obowiązków, jakie nakłada Kościół na wiernych wyznawców

Lud polski wierzyl i ufał w moc cudotwórczą Maryi. I właśnie owa wiara, zaszczeplona w sercu żołnierskie, dokonała wielkiego „cudu Wisły”, okrywając nowym blaskiem chwały niepożyty moc polskiego oręża.

Za to cudowne ocalenie Polski, za

W pamiętnych dniach niepowinności, gdy wróg szturmował do serca kraju, oczy narodu zwróciły się z ufnością ku Jasnej Górze. OO. Paulini, których podobizny umieszczamy obok, podprawiali modły błagalne, nawoływali do pokuty i krzyżem leżeli wraz z ludem, zanosząc modły i błaganie do Pana Zastępcy i Najświętszej Maryi Panny o odwrócenie klęski.

Br. Franciszek, O. Hieronim, † O. Franciszek, Salezy, O. Wacł. O. Jan, † Gerard, Br. Kł. ksi. O. Aleksander, O. Walery, O. Wincenty, O. Paweł, O. Piotr, Przeb. O. Roman, † O. Romuald, O. Bernard, O. Marjan.

dwóch stron rozlega się krzyk o mordach żydów w Polsce.

Jakich gwarancji domagają się sowiety

Warszawa 7/9. Wydział prasowy min. spraw zagranicznych komunikuje: Jak wiadomo, na propozycje rządu polskiego przesilenia pertraktacji z Mińska do Rygi nastąpiła zgoda Człczierina...

Rząd polski polecił przedstawicielowi swojemu w Rydze, posłowi Kamienieckiemu, uzyskanie żądanych gwarancji.

Dnia 6. b. m. nadeszła depesza od Człczierina, datowana 5 b. m., która brzmiała: W depeszy, którą otrzymaliśmy

z Rygi od para Kamienieckiego, jest mowa o... bezpieczeństwie osobistym delegacji...

Na tę depeszę wysłano następującą odpowiedź: Potwierdzając odbiór Pańskiej depeszy z dn. 3 b. m. i wyrażając ubolewanie, że dodatkowe pańskie warunki...

PODZIĘKOWANIE. Wszystkim, którzy raczyli oddać ostatnią posługę drogim nam zwiłkom... Edwarda Płaszczyka

bolewanie z powodu napadu na konsulat. Rozmowa toczyła się w b. uprzejmej formie.

Trybunał Obrony Państwa. Warszawa, 7/9. Rada Obrony Państwa mianowała prof. Oswalda Balcera prezesem Trybunału Obrony Państwa.

Wrangel zajął Odese. Londyn, 7/9. Z Konstantynopola donoszą, że wojska gen. Wrangla zajęły Odese.

Oświadczenie delegata gen. Wrangla. Warszawa, 7/9. "Kurier Polski" donosi: Przybyło do Warszawy przedstawiciel rządu gen. Wrangla...

Na Górnym Śląsku. Bytom, 7-9. Rząd niemiecki wystosował notę do przewodniczącego konferencji pokojowej w Paryżu...

20 milion. mk. na zwalczenie tyfusu. Londyn. Balfour wystosował w imieniu Ligi Narodów list do różnych narodów...

Par dla żołnierza walczącego na froncie. Żołnierz na froncie walczy o byt Polski i o jej zwycięstwo...

Granice w. m. Gdańska

Gdańsk 7/9. Dzienniki tutejsze ogłaszają: Wczoraj przed południem komisja zagraniczna pod przewodnictwem generała Duponta wyznaczyła granice wolnego miasta Gdańska od morza Bałtyckiego...

kolejowem i przemysłowem aż do wysokości Sulmina, Czapielska, Marszał, Obersommerkahl, Majdany, Nowa Wieś, Tiefertal, Neu Pollenszen...

Niemcy przeprosili Francuzów.

Berlin 7/9. Min. spraw zagr. dr. Simons i min. spraw wewn. złożyli dzisiaj wizytę ambasadorowi francuskiemu. Dr. Simons oświadczył ambasadorowi Laurentowi co następuje: W nocie z 30-go sierpnia zakonikował Ekscelencja rządu niemieckiego warunki...

nym i wojskowym francuskim w Niemczech. Ekscelencja zaznaczył przytem, że rząd francuskiej republiki pragnie utrzymać pokojowe stosunki z rządem niemieckim...

Ostatnie wiadomości.

(Tel. własne „Gonca Częstochów.”) Za opuszczenie Wilna.

Warszawa 7/9. Jak się dowiadujemy, jedną z pierwszych spraw sądzonych przez trybunał Rady Obrony Państwa, będzie sprawa gen. Boruszczyka za zdradnicze opuszczenie i pozostawienie Wilna bez ochrony.

Z powodu bezprawia pruskich. Warszawa 7/9. Wydział prasowy minist. spraw zagranicznych komunikuje...

Konsulaty w Kwidzynie i Królewcuz zgłaszają protesty we wszystkich wypadkach gwałtów i czynią kroki ku zabezpieczeniu życia i mienia ludności polskiej.

Biuro Wolffa donosi: Rząd niemiecki potępia otwarcie wybryki przeciw Polakom i wydał zarządzenia celem utrzymania spokoju i porządku na wymienionych obszarach.

Niewierni Tomasz Anglicsey. Londyn 7/9. Reuter. Wobec sprzecznych doniesień w sprawie stosunków polsko-sowieckich...

Rząd litewski przenosi się do Wilna. Berlin, 7/9. Oficjalny organ rządu litewskiego donosi, iż rząd litewski przenosi swoją siedzibę do Wilna.

Zarządzenia wojskowe na granicy polsko-litewskiej. Warszawa, 7/9. Z kół dobrane poinformowanych dowiadują się, że zatarg polsko-litewski...

Wiceprezydent ministrów Daszyński odbył w tej sprawie konferencję z nuncjuszem papieskim msgr. Rattim.

Przeproszenie. Berlin 7/9. Z Wrocławia donoszą: Minister Simons odwiedził wczoraj konsulata polski we Wrocławiu...

się Polski Biały Krzyż. Pierwszy transport ma odejść już w najbliższych dniach...

Zamówienia na poszczególne kategorie paczek przyjmuje Rada Główna Oplekująca—Warszawa i jej oddziały na prowincji.

Zamówienie przesyła R. G. O. do Wojskowej Hurtowni Kooperatyw i Gop-bud, która zajmuje się sprowadzaniem, rozdzielaniem i pakowaniem artykułów.

W ten sposób zapewnia się, że paczki te dostaną się w rzeczywistości w ręce żołnierza walczącego na froncie.

Kategoria I.—200 mk. 1) Tytun 1/8 kg., 2) Kawa 1/5 kg., 3) Herbata 1/8 kg., 4) Mydłko 1 szt., 5) Cukierki 1/8 kg., 6) Scyzoryk 1 szt., 7) Łyzka 1 szt., 8) Grzebień 1 szt., 9) Notes 1 szt., 10) Lusterko 1 szt., 11) Ołówek 1 szt., 12) Papier list. 5 a. 15 kop., 13) Proszek higien. 1 pud., 14) Guziki pat. 12 szt., 15) Nici czarne i białe, 16) Igły 1 paczka, 17) Bibuła do pap. 1 ks., 20) Pasta do obuwia 1 pud., 21) Pasta do obuwia 1 pud., 22) Lemoniada 10 pastylek, 23) Śpiewnik Narodowy 1 szt.

Kategoria II.—150 mk. 1) Tytun 1/8 kg., 2) Herbata 1/8 kg., 3) Mydłko 1 szt., 4) Scyzoryk 1 szt., 5) Łyzka 1 szt., 6) Notes 1 szt., 7) Ołówek 1 szt., 8) Papier listowy 5 ark. i 5 kop., 9) Guziki pat. 12 szt., 10) Nici czarne i białe, 11) Igły 1 paczka, 12) Pierniki 1 paczka, 13) Bibułka do pap. 1 ks., 14) Pasta do obuwia 1 pud., 15) Lemoniada 10 pastylek, 16) Śpiewnik Narodowy 1 szt.

Kategoria III.—po 100 mk. 1) Tytun 1/8 kg., 2) Herbata 1/8 kg., 3) Mydłko 1 szt., 4) Scyzoryk 1 szt., 5) Łyzka 1 szt., 6) Notes 1 szt., 7) Ołówek 1 szt., 8) Papier listowy 5 ark. i 5 kop., 9) Guziki pat. 12 szt., 10) Nici czarne i białe, 11) Igły 1 paczka, 12) Pierniki 1 paczka, 13) Bibułka do pap. 1 ks., 14) Pasta do obuwia 1 pud., 15) Lemoniada 10 pastylek, 16) Śpiewnik Narodowy 1 szt.

Obywatele! Pomagajcie żołnierzowi walczącemu na froncie! Tylko wspólny wysiłek całego narodu, przyniesie nam zwycięstwo!

Warszawa, dnia 20 sierpnia 1920 r.

KRONIKA

Z Jasnej Góry. Dziś, w środę, o godz. w pół do jedenastej ks. biskup będzie celebrował uroczyste nabożeństwo.

O godz. 2 i pół w sali Rycerskiej odbędzie się Bierzmowanie.

O godz. 4 i pół, o ile będzie sprzyjać pogoda wyruszą procesja na walty; przed szczytem procesja zatrzyma się i nastąpi odśpiewanie litanii, poczem nastąpi powrót do wielkiej nawy i zakończenie modłów.

Powrót do zdrowia O. Alfonsa. Jak się dowiadujemy, stan zdrowia Ojca Alfonsa znacznie się polepszył.

Teatr PARYSKI

Program od poniedziałku 6 do soboty 11 września r. b. włącznie

Dla młodzieży dozwolone!

„CZERWONY AS”

II-ga Serja. **MARJA WALCAMP.** II-ga Serja

Zjawisko filmowe, Królowa techniki kinematograficznej, oszałamia grę. Tchu złapać nie można. Trwoży, zachwyca, ośniewa.
Epizod V pomiędzy niebem a ziemią, — VI oko za oko, — VII pazur lwa.

NAD PROGRAM:

Pogrom Bolszewików

Ostatnie zdjęcia z frontu w 2-ch aktach.
Zdjęcia Centralnego Urzędu Filmowego przy naczelnym Dowództwie Wojsk Polskich.

Teatr „ODEON”. Program od piątku 3-go do środy 8-go Września 1920 r. 2-ga Serja

Największa Sensacja Wszechświatowa!
cieszącego się niezwykłym zainteresowaniem słynnego obrazu

WŁADCZYNI ŚWIATA

Z **MIA MAY** w roli tytułowej, p. t.

Historja Maud Gregaards

Dramat w 6-ciu aktach

Nad program: **Bolszewicki najезд na Polskę** Zdjęcia z pod Radzymiua.

Ponieważ dzierżawa powyższego cyklu za pokaz w Częstochowie wynosi dwulecie tysięcy marek, czyli 25,000 mk. za każdą serję, co jest sumą dwa razy wyższą, od ceny dotąd płaconej za najdroższy obraz na Częstochowie, wobec tego zmuszeni byliśmy na „WŁADCZYNI ŚWIATA” CENY MIEJSC PODWYŻSZYĆ

Wojskowe Kino
„Legun”

Ceny miejsc: Krzesło 9, łozę 11 mk.
zobniżenie do krzesel 5 mk.

Program od soboty 4 września i dni następných
Ślad w Hotelu „Polonia”

Sensacyjny obraz włoski w 5 częściach ze słynną maipą JACK w roli głównej.

Nad program: **Poświęcenie sztandaru 1 p. Szwoleżerów** wyrób Stell zdj. C. U. F. przy nac. dow. W. P.

Dr. Walery Popkoff

specjalista od chorób gardła, ucha, nosa i wewnętrznych
powrócił i ordynuje od godz. 6-8 po poł.
ul. Centralna 6 m. 5.

Ubezpieczenia

wszelkiego rodzaju: „życiowe, ognio-
we, transportowe, od nieszcze-
śliwych wypadków, kradzieży z
włamaniem itp. oraz na rzecz Pol-
skiej Poż. Państw. załatwia szybko
i na dogodnych warunkach

T. Fogelbaum, Częstochowa,
ul. Kościuski 2 b.

Dr. D. Szenkier

z Warszawy
choroby chirurgiczne i urologiczne
przyjmuje od 4-6.
ul. Panny Marii 20,

KURSY HANDLOWE

Stanisława Sudolskiego

wykłady rozpoczynają się w dn. 9 Września r. b. w gmachu
Siostr Zmartwychwstank III Aleja № 60.
Kancelarja czynna od 4-6 pp., Dąbrowskiego 9.

Ogłoszenie.

Dyrekcja 2-go Gimnazjum Państwowego Męskiego w Często. howie podaje do wiadomości, że rok szkolny rozpocznie się **9-go września o godzinie 8 i pół rano.** Uczniowie mają zebrać się w lokalu szkolnym na n. bożeństwo **7-go września o godzinie 9-iej rano.**

Dyrektor Gimnazjum **O. KUCZEWSKI.**

PÓLROCZNE

Kursy Handlowe

R. SZUMACHEROWEJ

zawładają, że początek wykładów rozpocznie się w dn. 9-go Września r. b.
Blższych informacji udziela kancelarja Kursów
przy **ul. Dąbrowskiego № 5a (Szkołna) front II p.**

Dr. Stefan Purski
choroby skórne i weneryczne
godziny przyjęć od 3-7:
Kilińskiego № 4.

Dr. Wł. Kahl
choroby kobiece, akuszerja,
wewnętrzne
Przyjmuje od 1-iej do 4-iej
włca Dąbrowskiego 5 (Szkołna) II piętro.

Dr. Stefan Kon
specjalność:
akuszerja i choroby kobiece
powrócił,
Ul. Kościuski 10.

8-klasowe gimnazjum żeńskie
i 5-kursowe żeńskie seminarjum
nauczycielskie

T. BUSZÓWNY

Jasnogórska 24.

Początek lekcji 10 Września.
Wszystkie uczennice obydwóch zakładów winny się stawić o godz. 9, odświętnie ubrane.

Kierownik literacki: **JAN BARYLSKI.**

Redaktor i wydawca **F. D. WILKOSZEWSKI,**

Odbito we własnych zakładach drukarskich „Gonca Częstochowskiego”.